

ИВАН ВАЗОВ

ЕМА

chitanka.info

Лодката напусна крайбрежието и се плъзна красиво по светлата повърхност на езерото. Кàреков, съблякъл сетре, по ръкави, бодро и пъргаво теглеше лопатите, които равномерно удряха кристалните гладки вълни и изкарваха из тях меко и провлечено бърбукане като едно молебно стенание.

Ема, седнала срещу него, фърляше омаяни погледи на разкошните зелени брегове на това чудно Цюрихско езеро. Тя бе облечена в рокля от розово-бяла, тънка нежна материя, изящно съшита и залепнала на строго-изваяните форми на тоя млад момински стан. Сега Ема сякаш бе станала още по-лека, млада, пленителна.

Сребристи разкъсани парцали облаци плуваха по синето небе — сине до идеална хубост — и час по час затуляха слънцето. Тогава девойката сбираше свилената си цветна омбrelка и лицето ѝ, освободено от изкуствения шар на сянката, лъсваше под венеца на тъмнорусата ѝ позлатена коса, във всичката си здрава и цветуща белота на немското племе.

Картината наоколо беше за чудо хубава; зелените хълмове на езерото, посипани с весели дачи, се усмихваха наоколо със своята неуведаема прелест; далеко назад стройният Цюрих се трупаше по двата бряга на река Лимат, свързан с мостовете си, набучен с високите стрели на черковните кули; на югоизток, по посока на езерото, далеко в хоризонта, като облаци, се мержелееха вечноснежните висове на Алпите.

Кàреков следваше да работи с лопатите и редовните движения, които правеше, даваха му възможност при всяко едно гръдно напъване да спира по съвсем естествен начин възхитения си поглед на Ема. Тоя момък, българин студент по правото в Цюрих, с приятно лице, пълно с изражение на младежки възторг, не първи път, със съгласието на баща ѝ, професора Тилщайн, в дома на когото го приемаха любезно, като близък приятел, разхождаше в лодка младата швейцарка и не първи път употребяваше страшни усилия над себе си. Кàреков любеше Ема и не смееше да ѝ каже това... А какво мислеше тя сама? Питаеше ли някакво чувство, особено, прилично макар от далеч на неговото? Как да отгадае дали се криеше друго нещо под дружбата на тая доверлива, свободна, отхранена във високите понятия на женската честност и достойнство швейцарска мома? Кàреков тази година свършваше и трябваше да се върне в България. Но той чувствуваше, че сърцето му е

скопчано с неотскубливи корени за Цюрих... Обичаше ли го Ема? Би ли пристала да дойде в България като негова жена? Той имаше нейната дружба, нейното съчувствие, но повече от това? Той нито отдалеч досега не беше докарвал приказката до това нещо. И унесен в тия мисли, той продължаваше с едно жестоко упорство да блъска гладката вода с лопатите, като слагаше несъзнателно страстни погледи на Ема, също замислена.

Изведнъж тя извика:

— Господин Кàреков! Накъде сте се наканили с такава бързина? Да не би вече да сте тръгнали за България?

Кàреков се сепна. Той пусна греблата и лодката забави вървежа си, па съвсем спря.

Па усмихнато и с една внезапна непринуденост каза й:

— Да, в България... Бихте ли дошли с мене, се така, в България, ако Цюрихското езеро се протакеше до България?

Кàреков се зачерви, като позна колко дръзкост имаше в тая шега, но беше късно.

Ема се леко зачерви, па продума с шеговит тон:

— В България? Боже мой, много с далеко, бихте се уморили дотам...

Па се изсмя и се вгледа настрана в някакъв шалет на брега, прозорците на който заслепително лъскаха от лучите на слънцето. Но заигралата руменина по бузата й обаждаше, че мислите й друго сега ги вълнуваше.

— А хубава ли е вашата България? — попита тя пак, като впи погледа си в неговия.

— Хубава до обожаване, нали ви съм говорил толкова пъти? — Нейните планини не са тъй високи като вашите, но са чудесни по красота и величественост; тя няма кристалните швейцарски езера, но има райски хубави долини, и между тях Розовата долина, един брилянт...

Лодката се клатеше грациозно на едно място. Кàреков и Ема стоеха един срещу други — водата, въздухът, небето — всичко около пазеше пълна тишина. Нямахше чужди уши, нямахше свидетели... Но това мълчание на природата, вместо да насърчи, смути повече и момъка, и момата.

Внезапно Кàреков във вълнение попита решително:

— Госпожице, ако един ден животът, щастието ви поискат да напуснете Швейцария, имали ли бихте тоя кураж?

— Животът, щастието ми? — изсмя се Ема и устните ѝ показаха два чудни реда бели бисери. — Не разбирам добре, г-н Кàреков.

— Ако ви кажех: госпожице Емо? Не ако ви кажех — аз ви казвам: госпожице Емо, обичам ви безкрайно?

И Кàреков направи някакво движение, като да коленичи, но не стори това, а само фана леко за ръката Ема и се наведе да целуне пръстите ѝ...

Ема пламна цяла в огън, тя неволно си дръпна ръката... Тя сбра всичките си душевни сили да отговори умно или поне достолепно на тая неочаквана изповед на младия си другар; но намери изход само в шеговито-лекия тон. Тя се изсмя яката.

— Как! — извика тя. — Нали толкова пъти съм слушала от вас, че във вашето отечество е свещен закон най-стария син да се жени за българка? А вие сте първия син. Ще смеете ли да оскърбите чувствата на госпожа майка си, която обожавате?

Ема вече се не смееше... Тя видя, че не така, че друго нещо трябваше да каже. Тя опъваше с ожесточение краищата на омбрелата си, която бе сложила до коленете си.

Кàреков каза:

— Подобен респект към простодушни традиции може ли да стане пречка на най-голямото щастие в тоя свят? Но аз няма да оскърбя чувствата на майка си, Емо, а напротив, тя ще бъде щастлива... тя ви благославя...

Ема го изгледа втрещена.

— Отде ме знае? Защо?

— Да, благославя ви... На! Слушайте какво ми отговаря на моето писмо. — И Кàреков извади из портфелчето си едно писмо. Ръката му трепереше.

— Как... вий сте писвали за мене? Какво сте писвали? — извика съвсем смяяна Ема.

— Да, писах ѝ — на всеки случай... Слушайте, ще ви превеждам от български: „Драги синко Добре, плакала съм от радост, като прочетох писмото ти. Твоето щастие ми е най-драгоценно, чедо... От мене воля и благословия... Ема е хубава като ангел на портрета...“

— Портрета ми? — извика още по-смутена девойката.

— Портрета ви, госпожице.

— Как, у вас ли е бил? А аз се чудех къде се е дянал моя портрет. Невероятности всичко това, господин Кàреков... Невероятности...

— Да ви се изповядам. Извадих го из албума ви един ден, когато бях у вас... Прощавайте за тази непристойна постъпка, откраднах лика ви, за да го пратя на мама, за да види колко сте обожаема. Тя ми повърна образа ви, ето с кои думи... — Кàреков продължи да чете майчиното си писмо по немски: — „Ема е хубава като ангел на портрета, дете ми пращаш с писмото си; ти казваш, че и душата ѝ е такава добра и хубава, реши... Аз ще прегърна с радост моята първа мила снаха...“

— Вижте какви безумности си позволих да мечтая...

Ема взема писмото от ръката му, взря се в изчетените редове и зафана да чете нататък доста свободно по *български*: „Поздрави от мене госпожица Ема, благославям я от сърце, обичам я вече като дъщеря...“

Кàреков грабна писмото от ръцете на Ема и скокна прав. Той мислеше, че сънува, той не вярваше чувствата си.

— Български! — извика той в изступление, — български! Вие, Емо, знаете да четете и да разбирате български! Вие не знаехте нито дума, нито буква български!... За бога, сънувам ли? Кажете ми?

— Не сънувате. От шест месеца се записвам... уча се български — продума девойката.

— Скришно от мен? Тайно?

Ема кльмна с глава.

После пришушна:

— Аз обичам всичко българско, аз искам да стана българка.

— Емо! — извика Кàреков и без да знаят как момъкът и момата си подадоха напред главите, приближиха лицата си, слепиха в страстна целувка устните си.

Под това движение лодката замърда и се залюшка галено.

Няколко лодки, що минуваха по-близо, спряха с любопитство пред тая необикновена сцена от любовен възторг.

Гледаха я и Алпите от хоризонта.

Когато излязоха на брежието, Кàреков и госпожица Тилщайн, тясно фанати под ръка, запътиха се през гъстия върволяк на алеята, без да чуват, без да сещат нещо наоколо си, погълнати единствено от

океана на щастието си и на любовта си... Те право отиваха при професора Тилщайна.

1894

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.